

danutips for Enteral Care

Mixad mat i gastrostomi (Blenderized Tube Feeding, BTF):

Fördelar, praktiska råd och hur man förebygger utmaningar

Användningen av hemtillredd mixad mat (mixad vanlig mat/puréer) som alternativ eller komplement till industriellt framställd sondnäring blir allt vanligare. Detta sätt att ge enteral nutrition kan innebära flera fördelar men kan också medföra utmaningar som behöver hanteras på ett säkert sätt. Nedan följer en genomgång av möjliga fördelar med mixad mat i gastrostomi och hur potentiella problem kan förebyggas.

Tolerans och mag-tarmfunktion

Användning av mixad mat i sondmatning kan bidra till att minska mag-tarmsymtom jämfört med enbart industriellt framställd sondnäring.

- ✓ Kan minska förstoppning och/eller diarré.
- ✓ Kan minska reflux, kräkningar och kväljningar.
- ✓ Kan bidra till en mer varierad och gynnsam tarmflora.
- ✓ Introducera mixad mat successivt som ett komplement till ordinarie sondnäring för att förbättra toleransen och ge mag-tarmkanalen tid att anpassa sig till naturliga fiberrika livsmedel.
- ✓ Anpassa fiberinnehållet utifrån individuell tolerans.
- ✓ Samarbeta med vårdgivare/dietist för att säkerställa att detta är lämpligt för varje enskild patient.

Näringsmässig adekvans

Hemtillredd mixad mat är inte alltid lika energität som kommersiell sondnäring.

- ✓ Säkerställ att måltiderna ger tillräckligt med energi, protein, fett och mikronäringsämnen – kontakta legitimerad dietist för genomgång av recept och vägledning.
- ✓ Följ upp vätskeintag och bedöm hydrering tillsammans med dietist för att försäkra att rätt mängd vätska ges.
- ✓ Vid pumpmatning av mixad mat krävs noggrann övervakning för att säkerställa att ordinerad volym verkligen ges.

Stopp i sond/gastrostomi

Mixad mat kan öka risken för stopp i gastrostomin och därmed leda till förtida sondbyte.

- ✓ Spola gastrostomin med vatten före och efter varje måltid för att hålla den ren invändigt.
- ✓ Använd en kraftfull mixer för att få en helt slät konsistens.
- ✓ Längre mixningstid kan hjälpa till att minska partikelstorleken.
- ✓ Sila blandningen vid behov, särskilt vid smalare sondstorlekar.
- ✓ Blanda inte läkemedel i den mixade maten.

Administrering, förvaring och livsmedelshygien

Tillredning av hemtillredd mixad mat kräver noggrann hantering. God livsmedelshygien är viktig för att minska risken för bakteriell kontamination.

- ✓ Tillaga maten i mindre satser och kyl ner överblivna portioner snabbt.
- ✓ Förvara kylda blandningar i högst 24 timmar innan de används.
- ✓ Frysning av hemtillredda blandningar gör att maten kan hållas säker under lång tid – följ vid behov rekommenderade hållbarhetstider för frysta livsmedel.
- ✓ Märk och datera alla förpackade portioner för att undvika att mat används efter utgången hållbarhet.
- ✓ Bolus- eller sprutmatning rekommenderas i första hand för hemtillredd mixad mat. Hängtiden vid pumpmatning bör inte överstiga 2 timmar.
- ✓ Om kontinuerlig matning är nödvändig kan en industriellt framställd, mixad sondnäring med längre rekommenderad hängtid vara mer lämplig.

Genom god förberedelse, uppföljning och stöd kan hemtillredd mixad mat ges på ett säkert sätt. Toleransen varierar mellan individer. Kontakta alltid dietist eller annan hälso- och sjukvårdspersonal för individuell rådgivning och följ gällande rekommendationer och riktlinjer.

Disclaimer: Denna information ersätter inte professionell medicinsk bedömning eller behandling. Vid problem, komplikationer eller frågor ska ansvarig läkare eller annan vårdgivare alltid kontaktas..

References:
 Bennett, K., Hjelmgren, B. and Piazza, J. (2020), Blenderized Tube Feeding: Health Outcomes and Review of Homemade and Commercially Prepared Products. *Nutrition in Clinical Practice*, 35: 417-431.
 Epp L, Blackmer A, Church A, et al. Blenderized tube feedings: practice recommendations from the American Society for Parenteral and Enteral Nutrition. *Nutr Clin Pract.* 2023;1-30.
 Theresa A. Fessler, MS, RDN, CNSC: Home Tube Feeding with Blenderized Foods, *The Oley Foundation, Lifeline Letter* Nov/Dec 2014, Updated 3/3/2019.
https://oley.org/page/HomeTF_BlenderFoods/Home-Tube-Feeding-with-Blenderized-Foods
 Roslyn Dahl: Tube Feeding Tips: Blenderized Diet Pros and Cons, *The Oley Foundation*, <https://oley.org/page/MakeYourOwnFoodTF/Tube-Feeding-Tips-Blenderized-Diet-Pros-and-Cons>